

Οι άγιοι είναι πολιτικοί

/ Πεμπτουσία

α) «Όλοι όσοι θέλουν να ε-πη-ρεάσουν άλλους ανθρώ-πους, ασκούν πο-λι-τική και είναι πολιτικοί. Πολιτική σημαίνει να προσπα-θείς να ορ-γα-νώσεις την πόλιν με ένα νέο τρόπο σκέψης. Οι άγιοι είναι πο-λι-τικοί. Ποτέ δεν πίστεψα ότι μπορείς να διαχωρίσεις την πίστη προς τους αγίους από τη διανόηση». Αυτά έλεγε το 1994 σε συνέντευξή του ο άγγλος βυζα-ντι-νο---λό---γος Steven Runciman (1903-2000) στις δημοσιογράφους Χρύσα Αράπο-γλου και Λαμπρι-νή Θωμά για λογα-ρια-σμό της ΕΤ3, όταν του ζήτησαν να σχο-λιάσει το γεγονός, ότι αρκετοί άγιοι στο Βυζάντιο ανακατεύτηκαν στην πολιτική.

β) Στη συνέχεια, ο Runciman αντιδιαστέλλοντας το μυστηριακό χα-ρα-κτήρα της Ορθόδοξης Εκκλησίας από τους Ρωμαιοκαθολικούς και τους Προ-τε-στάντες, που θέλουν να τα τακτοποιήσουν όλα νομικά και να τα εξη-γή-σουν λογικά, όπως έλεγε, κατέληξε: «Από τη στι-γμή που προ-σπα-θείς να εξη-γή-σεις τα πά-ντα, καταστρέφεις ου--σια-στι-κά αυτό που θα έπρε-πε να α-πο-τε-λεί την αν-θρώ-πινη διαίσθηση, αυ--τή που συνδέει τη δια-νόηση με τους α-γί-ους και την αίσθηση του Θεού».

γ) Τα λεγόμενα του άγγλου βυζαντινολόγου ξαφνιάζουν, ηχούν πα---ρά-δοξα και γεννούν εύλογα ερωτήματα: Τι σχέση μπορεί να έχει η α-γιό-τητα με την πολιτική; Ή, πώς συνδέονται οι άγιοι με την πολιτική; Συ-νεκδοχικά όμως, αναδύονται και άλλα ερωτήματα: Αν κάποιος δεν είναι έτοιμος να διακονήσει το λαό με πνεύμα δικαιοσύνης και αυταπάρ-νη-σης, αλλά και να θυσιάσει, αν χρειασθεί, αξιώματα, πλού-τη, δόξα, τιμές, κα-θώς και το ναρκισσισμό του για το κοινό καλό, το «συμφέρον της πόλης», μπορεί να ασκεί πολι-τι-κή;

δ) Οι άγιοι της Εκκλησίας διαχρονικά ήταν έτοιμοι να ξεβολευτούν, να κάψουν την «κα-λύβα» τους, να «βάλουν το κεφάλι τους στο ντορβά» να πάνε κόντρα στο ρεύμα, ακόμη και να μαρτυρήσουν για τη συλλογική και ορθόδοξη πίστη τους. Και η εμμονή στην πίστη αυτή δεν α-ποσκο-πού-σε στο ατομικό συμφέρον ή την ατομική σωτηρία, αλλά στη δια--σφά-λι-ση της πνευμα-τι-κής ελευθερίας και της εν Χριστώ σωτηρίας ό-λων των μελών της Εκκλησίας. Και όταν οι άνθρωποι δεν κατανοούσαν την παράδοξη συμπε-ρι-φορά τους, προσποιούνταν τους «σαλούς»

και πλανεμένους.

ε) Στις 13 Ιανουαρίου η Εκκλησία τιμά τον άγιο Μάξιμο τον Καυ-σο-κα--λύβη που έζησε στο Ἀγιον Ὄρος κατά τον 14^ο αιώνα. Η ζωή του εντυ-πω-σίαζε τους συγχρόνους του, αφού είχε στοιχεία «δια Χριστόν σαλό-τη-τας». Ἐφθασε μέχρι τα ανάκτορα, όπου μίλησε με παρρησία, αλλά και τον επισκέ-φ-θη-καν δύο αυτοκράτορες, ο Ιωάννης Στ΄ ο Καντα-κου-ζη-νός και ο Ιωάννης Ε΄ ο Παλαιολόγος, στους ο-ποί-ους προ-είπε τον εμ-φύ-λιο πό-λεμο που επρόκειτο να τους διαιρέσει (1347 -1352).

στ) Ο ἀγιος Μάξιμος Καυσο-κα-λύ-βης «δεν εκατοίκησεν εις ἑνα το-πον· αλλ' εμετατοπίζετο εκ τόπου εις τόπον και ὅπου επήγαινεν, ἐ-φτιαχ-νε απο χόρτα καλύβαν μικράν, όσον να χωρή μόνον το πολύαθλον σώμα του, και μετ' ολίγον την ἔκαιε, και επή-γαινεν εις ἄλλον μέρος και ἐφτι-αχνεν ἄλλην. Τόση δε υπέρ ἀνθρωπον ἡ-ταν η ακτημοσύνη του, ώστε δεν α--πέ-κτησε ποτέ ούτε δικέλλαν, ούτε σκα-λι-στήρι, ούτε τορβάν, ούτε σκαμνί, ού-τε τράπεζαν, τσουκάλι ἡ αλεύρι, ἡ λάδι, ἡ κρασί, ἡ ψωμί, ούτε κανένα ἀλ-λο από τα αναγκαία εις την ζωήν του ανθρώπου, αλλ' ως ἄϋλος σχε-δόν, περνούσε την ζωήν του».

ζ) Αξιώθηκε του χαρίσματος της διακρίσεως των πνευμάτων και δίδασκε, ότι εκείνος που επηρεάζεται από το πνεύμα της πλάνης, οργί-ζε-ται και θυμώνει, δεν γνωρίζει παντελώς την ταπείνωση, δεν ξέρει, μήτε το α-λη--θινό πένθος και δάκρυο, «αλλά πάντοτε καυχάται εις τα κα-τορ-θώ-μα-τα και δοξάζεται και χωρίς συστολήν και φόβον Θεού ευρί-σκε-ται με τα πά-θη». Αντίθετα, εκείνος που εμφορείται από τη χάρη του Θεού συγκε-ντρώ-νει τον νου, γίνεται προσεκτικός και ταπεινός, έχει ψυχή ευκο-λο-κα-τά-νυκτη και μάτια ἡρεμα και γεμάτα δάκρυα. «΄Οσον δε πλησιάζει εις αυτόν η χάρις, τόσον τον ημερώνει εις την ψυχήν, και την παρηγορεί δι' εν-θυ-μήσεων των Αγίων Παθών του Κυρίου ημών Ιησού Χριστού και της απείρου του φιλανθρωπίας». Το πώς μπορεί να σχετίζεται η ζωή του Καυ-σο-κα-λύβη αγίου με τη σύγχρονη «πολιτική», ας το σκεφθεί ο καλό-γνω-μος αναγνώστης κάνοντας τις αναγωγές του.